

Spoločné vzdelávanie o článku 12

ľahko čitateľné

Milí priatelia,
sme partnerstvo z 8 rôznych
organizácií, z Čiech, Slovenska,
Veľkej Británie, Lotyšska, Litvy
a Španielska.

Pracujeme spoločne na projekte
IDEA 12, ktorý hovorí o článku 12
Dohovoru o právach ľudí
s postihnutím.

Tento článok hovorí, že podľa
zákona má každý človek rovnaké
práva.

To znamená, že každý má právo robiť vlastné rozhodnutia a činy.

Ľudia zo všetkých 8 organizácií prinesú vlastné skúsenosti tým, že majú postihnutie, zatiaľ čo ostatní majú iné skúsenosti iného druhu dôležité pre projekt.

1. Úvod

1.1 Na čo dokument slúži

Mnohým ľuďom v Európe sa ešte upiera právo na vlastné rozhodnutie a činy.

Namiesto nich robí rozhodnutie niekto iný. Môžu to byť právnici, sociálni pracovníci alebo členovia rodiny. Toto sa volá náhradné rozhodovanie.

Častokrát ľudia nemajú správny tréning o Dohovore o právach ľudí s postihnutím a o podporovanom rozhodovaní.

To znamená, že niekto dostane podporu, aby mohol urobiť svoje vlastné rozhodnutia.

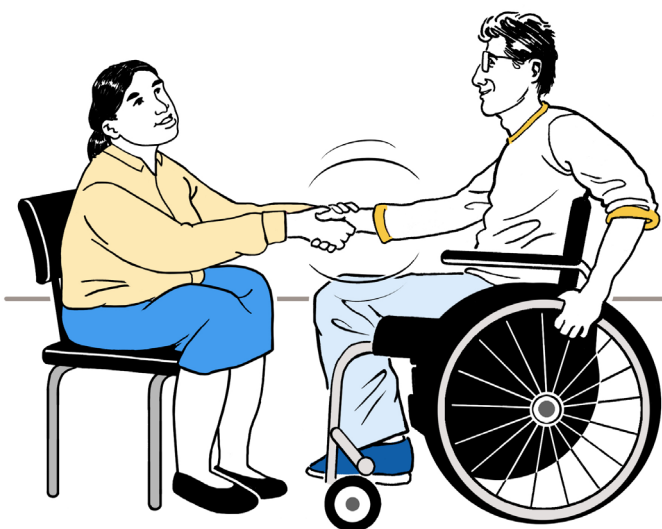

Tento projekt chce naučiť, ako uskutočniť zmenu.

1.2 IDEA 12 a začlenenie

Projekt chce zapojiť ľudí so znevýhodnením a s ich skúsenosťami s náhradným/ podporovaným rozhodovaním ako trénerov a aj ako účastníkov.

Projekt ukazuje svojim prístupom, že ľudia s postihnutím sú rovnocenní partneri. Majú väčší vplyv na postoje ľudí a ovplyvňujú mienku.

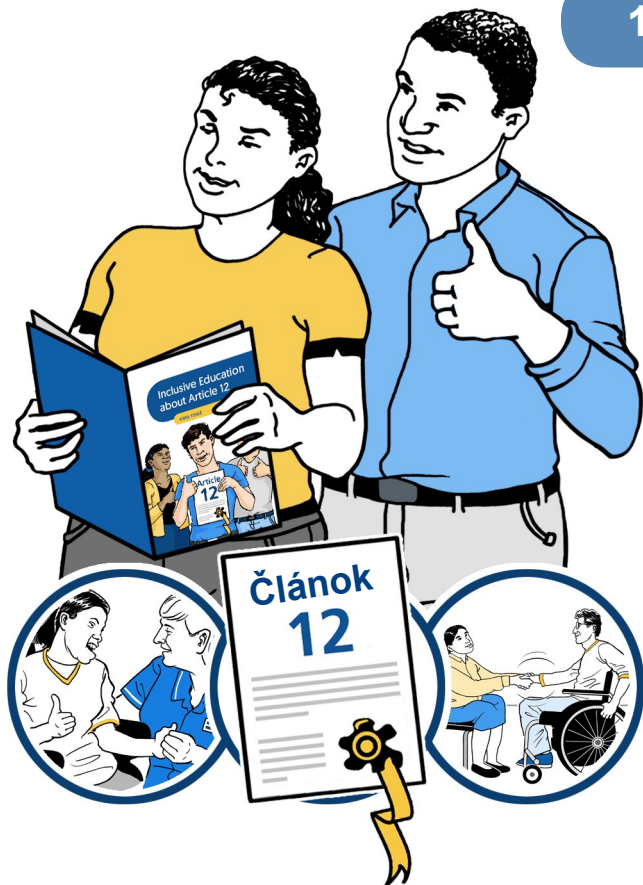

Naučia sa viac o svojich právach a ako za ne bojovať.

Cieľom projektu je brať a platiť účastníkov rovnako, či majú znevýhodnenie alebo nie.

1.3 Obsah dokumentu

Tento dokument vysvetľuje, čo je článok 12 Dohovoru a ako je dôležitý pre sociálne začlenenie ľudí so znevýhodnením.

Dokument tiež vysvetľuje, čo je cieľom tréningových dní v projekte.

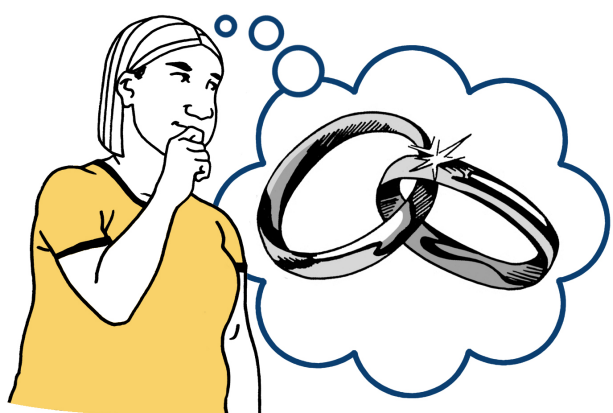

Hovorí tiež o veľmi dôležitých témach článku 12.

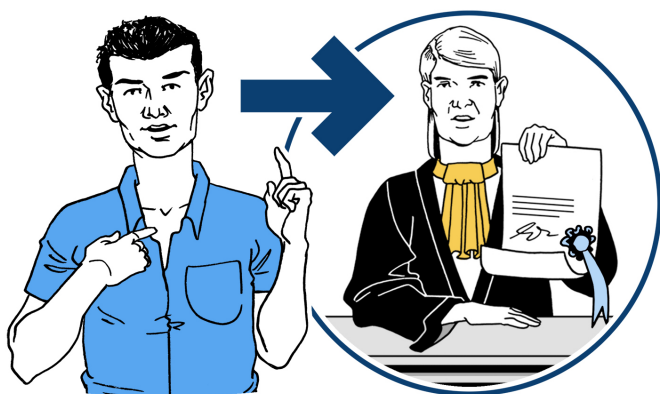
2. Podporované rozhodovanie a spôsobilosť na právne úkony

Každý deň robíme malé aj dôležité rozhodnutia.

Niektoré naše rozhodnutia majú pravidlá podľa zákona, napr. rozhodnutie o svadbe alebo uzatvorenie zmluvy.

Nie všetky rozhodnutia robíme podľa pravidiel zákona. Ak ale činy podľa zákona robíme, začína sa to rozhodovaním.

Stále je bežné myslieť si, že ľudia so znevýhodnením nemôžu robiť vlastné rozhodnutia a činy.

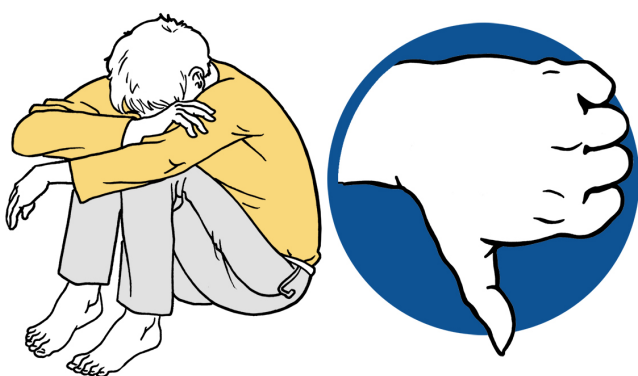
Miesto toho za nich rozhoduje opatrovník. Ten sa rozhoduje, čo je najlepšie pre človeka so znevýhodnením. Toto sa volá náhradné rozhodovanie.

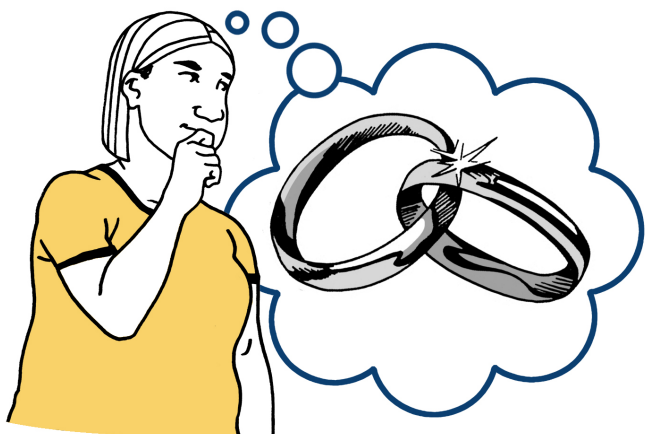
To často znamená, že ľudia so znevýhodnením strácajú schopnosti urobiť rozhodnutia o výbere vo svojom živote.

Často ľudia prostredníctvom náhradného rozhodovania nemajú svoje základné práva ako je vzdelanie, rodičovstvo, zdravie a vzťahy.

Často títo ľudia bývajú obeťami zneužívania, pretože za nich rozhoduje niekto iný.

Mať spôsobilosť na právne úkony znamená byť schopný urobiť vlastné rozhodnutia, keď sa vytvárajú, menia a končia zákonné vzťahy, napríklad občianske vzťahy, svadba alebo rodičovstvo.

Je rozdiel medzi mentálnymi schopnosťami a spôsobilosťou na právne úkony. Ide o to, či máte správne duševné schopnosti robiť vlastné rozhodnutia.

Duševná schopnosť nesmie byť použitá na popieranie vašej právnej spôsobilosti

Podporované rozhodovanie teraz nahrádza opatrovníctvo. Podľa Dohovoru o právach ľudí s postihnutím má teraz zákonné právo samotný človek.

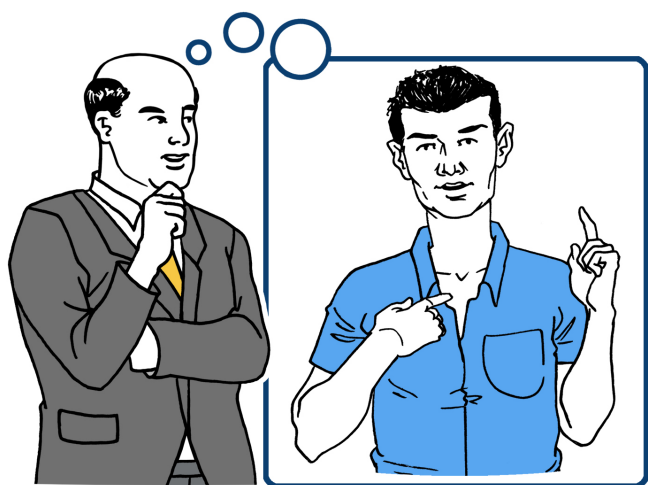
To znamená, že podľa svojich individuálnych podmienok máte právo dostať potrebnú podporu, aby ste mohli robiť vlastné rozhodnutia a boli ochránení pred ovplyvňovaním a zneužívaním.

Podporované rozhodovanie teraz nahrádza opatrovníctvo. Podľa Dohovoru o právach ľudí s postihnutím má teraz zákonné právo samotný človek.

Táto podpora musí brať vážne vaše práva, vôľu a výber. Musí byť dostupná pre každého.

Ak rozhodnutie musí byť urobené za vás, nebude sa robiť v najlepšom zzáujme, ale podľa najlepšieho porozumenia vašej vôle a výberu.

Podpora je odlišná pre každého človeka. Je dobre mať podporu od osoby, ktorej vy dôverujete, podporu zo strany vrstovníkov alebo podporu pri komunikácii. Možno nebudete chcieť podporu od nikoho.

Mnoho ľudí so znevýhodnením uprednostňuje plánovanie, schopnosť plánovať vopred je dôležitá forma podpory.

Podporované rozhodovanie tiež znamená, že miesta ako banky vám musia dať informácie tak, aby ste im rozumeli, aby ste si napríklad mohli otvoriť účet v banke.

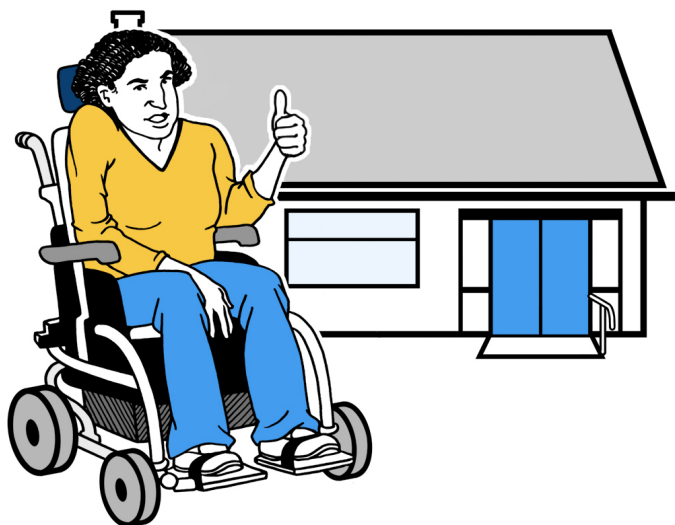
3. Prečo je článok 12 dôležitý pre sociálne začlenenie a na boj proti diskriminácii ľudí so znevýhodnením

Mať spôsobilosť na právne úkony znamená, že môžete svoje práva uplatniť ako človek. Je to dôležité pre nezávislý život a začlenenie do komunity.

Ale každá podpora, ktorú máte dostupné služby, možnosť vybrať si, kde chcete žiť a podobne, všetko vám pomáha vyskúšať si právnu spôsobilosť.

Podporované rozhodovanie vám umožní získať sebaúctu a nezávislosť, zdravší, lepší život a odolnosť voči možnému zneužitiu.

4. Vzdelávacie ciele tréningu

Tréning je rozdelený na 1 dňové a 3 dňové stretnutie.

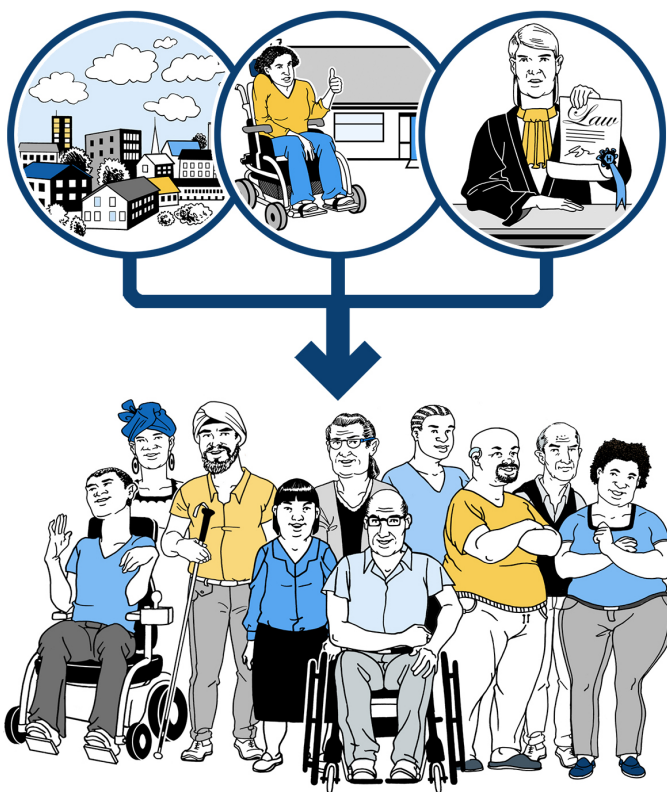

Spoločný tréning znamená, že účastníci budú ľudia s rôznym postihnutím, členovia rodiny, úradníci, verejnosť.

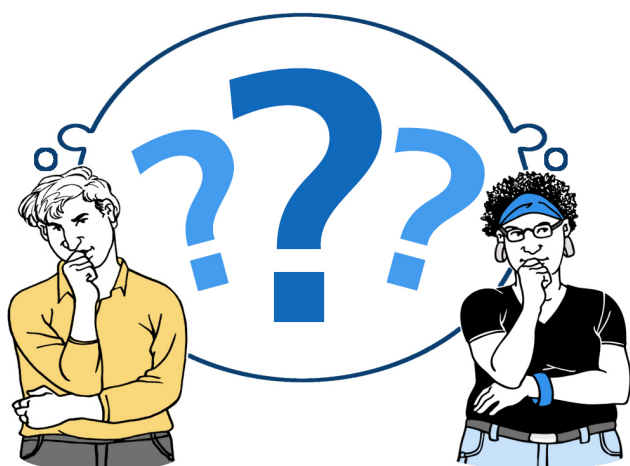

Jednodňový tréning

Jednodňový tréning je pre veľkú skupinu ľudí z rôzneho prostredia.

Tréning je zameraný na článok 12 a ako to ovplyvňuje ľudí s postihnutím. Týka sa ich života, života v komunite a nezávislosti v živote a prístupu k právu.

Trojdňový tréning

Trojdňový tréning je pre malé skupiny vrátane ľudí s postihnutím a ich podporu.

Tento tréning je viac praktický. Je tam aj časť, ako sa podieľať na vlastných rozhodnutiach a ako podporovať iných, keď robia rozhodnutia.

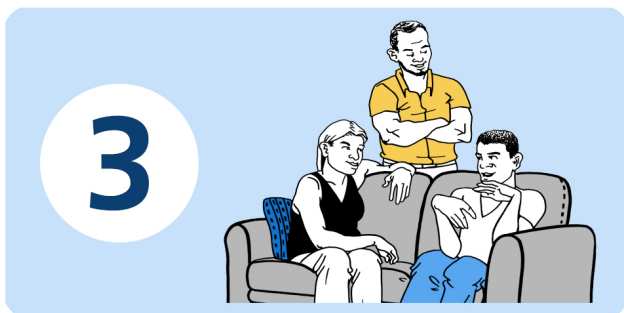
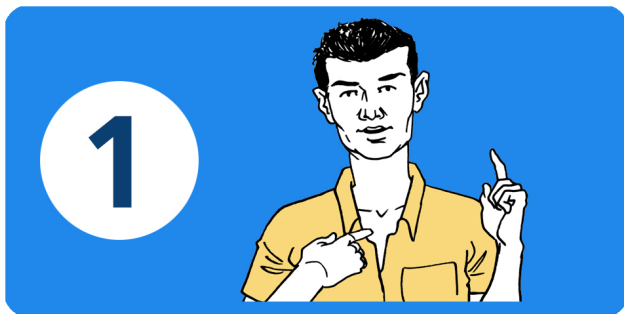
Hlavné oblasti

Obidva typy tréningu obsahujú nasledujúce oblasti v rozdielnych úrovniach podrobností:

- Aby článok 12 v Európe fungoval

- Aby článok 12 fungoval v krajinách 8 organizácií, zapojili sa do projektu IDEA 12
- Čo môže článok 12 priniesť do života ľudí so znevýhodnením?
Nezávislosť, začlenenie do komunity, zastsavenie zneužívania
- Prechod od náhradného rozhodovania k podporovanému rozhodovaniu
Ako porozumieť rozdielom medzi právnou spôsobilosťou a mentálnou spôsobilosťou ovplyvňuje túto zmenu.
- Podpora pri rozhodovaní, proces poskytovania podpory

- **Rozdielne stupne podpory v rozhodovaní**

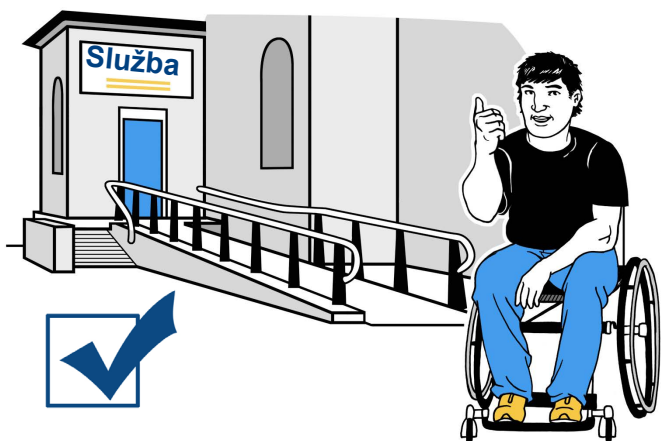
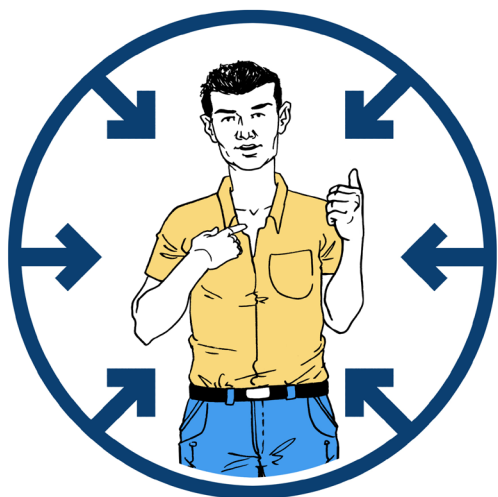
Táto časť sa venuje tomu, aká podpora je potrebná pre ľudí, ktorí môžu robiť svoje rozhodnutia nezávisle, aká pre tých, ktorí potrebujú podporu v rozhodovaní a ako u tých, ktorí potrebujú podporu v porozumení ich vôle a výberu.

- **Kto môže robiť podporované rozhodovanie**

Platení a neplatení profesionáli a prirodzená podpora napr. rodič

- **Proces rozhodovania (len v 3 dňovom tréningu)**

7 krokov podpory k rozhodovaniu

- **Formy podpory**
Rôzne formy podpory vrátane osobnej podpory, podpory od rovesníkov, podpore komunikácie
- **Kľúčové nástroje pre podporované rozhodovanie**
(iba v trojdňovom tréningu)
Kruh vzťahov a kruh podpory, individuálne rozhodovanie, karta komunikácia, vhodná podpora, na človeka zamerané plánovanie
- **4 dôležité prvky v podporovanom rozhodovaní**
Právo vybrať si, záväzok štátu podporovať vás, chrániť vás a vytvoriť pre vás primerané bývanie.
- **Primerané úpravy**
Služby, ktoré sú dostupné pre ľudí s postihnutím

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tento dokument vo formáte
ľahkého čítania pripravil CHANGE
www.changepeople.org